

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 29.07.1980, sp. zn. 5 Tz 80/80, ECLI:CZ:NS:1980:5.TZ.80.1980.1

Číslo: 23/1981

Právní věta: Pracovník výrobní organizace, který kráčí normy surovin do potravinářských výrobků dodávaných obchodním organizacím a prebytok, který tak vznikol, si privlastní, sa nedopúšťa trestného činu poškodzovania spotrebiteľa podľa § 121 Tr. zák., ale rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 Tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 29.07.1980

Spisová značka: 5 Tz 80/80

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Poškodzování spotřebitele, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 10 odst. 1 písm. c

§ 120

§ 121

§ 132

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 23/1981 sb. rozh.

Pracovník výrobní organizace, který kráčí normy surovin do potravinářských výrobků dodávaných obchodním organizacím a prebytok, který tak vznikol, si privlastní, sa nedopúšťa trestného činu poškodzovania spotrebiteľa podľa § 121 Tr. zák., ale rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 Tr. zák.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 29. 7. 1980 sp. zn. [5 Tz 80/80](#).)

Najvyšší súd SSR zrušil na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal minister spravodlivosti SSR, rozsudok Okresného súdu v Leviciach z 30. novembra 1979 sp. zn. 3 T 145/79 a vec vrátil okresnému prokurátorovi, aby ju znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Okresný prokurátor v Leviciach podal na obvinených M. M. a Z. P. obžalobu pre trestný čin

rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve, spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 9 odst. 2 a § 132 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. c) Tr. zák. na tomto skutkovom podstate:

1. obvinený M. M. ako vedúci prevádzky Západoslovenských pekární, n. p. Nitra v Šahách od 1. januára 1977 do 14. apríla 1979 postupne znižoval technologickú normu surovín do chleba a pečiva a tým získal najmenej 27,04 kg maku, 70 kg jedlého oleja, 5,41 kg oškvarkov, 20,31 kg masti, 125,54 stolového margarínu, 36 kusov vajec, 143,18 kg rasce a 146,04 kg marmelády spolu v cene 10 490,64 Kčs; ďalej získal 2607 kusov vajec v cene 2607 Kčs a 3905 kg kvasníc v cene 39 050 Kčs, čím uvedenému národnému podniku spôsobil škodu 52 548,92 Kčs; časť takto získaných surovín na základe dohody s obvineným Z. P. speňažil a polovičku z takto získaných peňazí si ponechal,

2. obvinený Z. P. ako zástupca vedúcej predajne Zdroj v Šahách od 1. januára 1977 do 14. apríla 1979, po dohode s obvineným M. M. prijal od neho do predajne rozličný tovar, a to vajička, maslo, mak, kvasnice a iné, o ktorých vedel, že obvinený M. M. ich nadobudol rozkrádaním, tam ho odpredal a získané peniaze v sume 41 657 Kčs si rozdelil s obvineným M. M.

Okresný súd v Leviciach rozsudkom z 30. novembra 1979 sp. zn. 3 T 145/79 uznal obvinených M. M. a Z. P. za vinných z trestného činu poškodzovania spotrebiteľa spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 9 odst. 2 a § 121 odst. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že obvinený M. M. horeuvedeným spôsobom získal a obvinený Z. P. po dohode s ním prevzal a v predajni odpredal 3500 kusov vajíčok, 80 kg masla, 50 kg maku a 400 kg droždia v cene 13 200 Kčs. Peniaze si potom vzájomne rozdelili. Za to ich odsúdil na tresty odňatia slobody, a to obvineného M. M. v trvaní sedemnásť mesiacov a obvineného Z. P. v trvaní ôsmich mesiacov, obidvoch podmienične na skúšobný čas dvoch rokov. Poškodený podnik Západoslovenské pekárne, n. p. Nitra, bol odkázaný podľa § 229 odst. 1 Tr. por. s nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných.

Proti tomuto rozsudku podal minister spravodlivosti SSR v šesťmesačnej lehote uvedenej v § 272 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obidvoch obvinených. Okrem iného uviedol, že nesprávne je aj právne hodnotenie skutku obvinených ako trestného činu poškodzovania spotrebiteľa podľa § 121 odst. 1 Tr. zák. Úmyslom obvineného M. M. nebolo poškodiť spotrebiteľa, ale obohatiť sa na úkor socialistickej organizácie tým, že nedodal v potrebnom množstve suroviny do pekárskych výrobkov, takto získané suroviny prostredníctvom Z. P. odpredal a o zisk sa s ním rozdelil. Tým sa obvinený M. M. dopustil trestného činu podľa § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák. Obvinený Z. P. sa dopustil trestného činu podľa § 9 odst. 2 a § 132 odst. 1 písm. c) Tr. zák., a to prípadne v jednočinnom súbehu s trestným činom podľa § 120 Tr. zák.

Najvyšší súd SSR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 odst. 1 Tr. por. všetky výroky napadnutého rozsudku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že zákon bol porušený.

Najvyšší súd SSR najprv vytkol nedostatky v skutkových zisteniach a k právnemu posúdeniu skutku M. M. potom uviedol:

Trestného činu podľa § 121 Tr. zák. sa môže dopustiť pracovník socialistickej organizácie, zapodievajúcej sa maloobchodným predajom tovaru alebo poskytovaním služieb, ďalej osoba oprávnená na poskytovanie služieb na základe povolenia národného výboru, osoba oprávnená na predaj tovaru v maloobchodnej sieti na vlastný účet alebo osoba, ktorá koná v mene oprávnenej osoby v socialistickom obchode.

Obvinený M. M., ako vedúci pekárne, sa dostával do styku pri predaji pekárskych výrobkov so socialistickými organizáciami a nie so spotrebiteľmi. Preto jeho úmyslom nemohlo byť a ani vo svojom postavení objektívne nemohol poškodzovať spotrebiteľov, ale vytvárať prebytky a z nich sa

obohacovať, teda rozkrádať majetok v socialistickom vlastníctve privlastnením si vecí, ktoré mu boli zverené, ako to má na mysli ustanovenie § 132 ods 1 písm. b) Tr. zák. Na tom nič nemení skutočnosť, že škodu, ktorá takto vznikla, zakrýval tým, že odberateľským socialistickým organizáciám fakturoval menejhodnotné výrobky ako výrobky plnohodnotné, prenášal ju tak na tieto organizácie a v konečnom dôsledku na spotrebiteľov, ktorí tieto výrobky kupovali v maloobchodnej sieti.

Pokiaľ ide o konanie obvineného Z. P., tým, že sa vopred dohodovil s obvineným M. M., že prevezme od neho rozkradnuté suroviny a odpredá ich v predajni, sa dopustil jednak pomoci pri trestnom čine rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 10 odst. 1 písm. c), § 132 odst. 1 písm. b) Tr. zák., jednak prípadne aj trestného činu zneužívania socialistického podnikania podľa § 120 Tr. zák., pretože predajom rozkradnutého tovaru skracoval obrat predajne.